

steriet ikke anerkjender Nødtigheden deraf, saa længe det fastholder Systemet. Det er ogsaa saa langt fra, at man i Aaret 1852 opgav Systemet, at man tværtimod dengang fra Krigsministeriets Side kun gik ind paa at flytte Demarcationslinien, kun gik ind paa meget at indskrænke det Terrain, hvorover Krigsministeriet havde Herredømmet, imod at man saa ogsaa var fuldkommen Herre over det Terrain, som man beholdt tilbage, og derfor er der ogsaa, netop siden 1852, med allerførste Streng-
hed holdt over, at ingen Bygning opføres, hvad der tidligere langtfra var Tilfældet, netop fordi man da søgte, at man havde lagt Vaand paa et saa stort Terrain, at det næsten var uigjennemførligt strengt at overholde Reglerne. Man opgav en Deel af Terrainet for desto strengere at kunne overholde Bestemmelserne med Hensyn til det øvrige; man kan altsaa paa ingen Maade sige, at man dengang opgav Systemet. Med Hensyn til det Terrain, hvorom der nu er Tale, blev det ikke opgivet; Vaandet blev tværtimod knyttet meget fastere.

Den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) anførte som en Mangel, at Sagen ikke forelaa som et Forlangende fra Communalbestyrelsen, men det har jeg allerede omtalt. Han fremhævede dernæst, at det var den ene Nabo, der vilde expropriere den anden; ja, det er ganske rigtigt, men hvorfor skulde det ikke kunne skee? Den Omstændighed, at Staten er Nabo til en Eiendom, bør dog virkelig ikke være nogen Grund for, at den ikke skulde kunne expropriere; hvorfor skulde Staten ikke ligesaagodt kunne expropriere sin Nabo som hvilkensomhelst anden Grund i Landet? Den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) lagde ogsaa Vægt paa det Moment, at der ikke i dette Dieblis var Trang til en saadan Udvidelse af Hovedstaden, og jeg er ganske enig med ham om, at der virkelig i dette Dieblis ikke er nogen Trang i saa Henseende; men man behøver kun at gaae et Par Aar tilbage i Tiden, da var der Trang, og havde man dengang kunnet faae disse Grunde, vilde man kunne have solgt dem til betydelige Priser. I dette Dieblis er der ingen Trang; det har viist sig, at der paa den

anden Side af Søerne er blevet bygget Mure, end der er Brug for, men vilde det da være rigtigt, om vi vilde vente, indtil Trangen atter viste sig? Dersom vi nu ventede nogle Aar, og Trangen saa indtraadte, hvad vilde saa være Tilfældet? Ja, saa vilde vi staae paa det samme Punkt, hvorpaa vi stode i Aarene 1855—56; Trangen var der, men vi vare ude af Stånd til at kunne indkøbe den, vi manglede Midlerne til at kunne afhjælpe den — det vilde naturligviis være Følgen. Det Glædelige er netop, at der i dette Dieblis ingen Trang er, men der er ingen Tvivl om, at det ikke kan være mange Aar, før den atter vil være tilstede, og den Tid fra nu af, indtil Trangen indtræder, er det, vi skulle benytte til at forberede Sagen; i den Tid er det, vi skulle vedtage denne Lov, fremskaffe de andre Lovgivningsarbejder, sløise de Dele af Volden, der skulle sløises, affiiske Gaderne, brolægge dem, og saa fremdeles; vi skulle forberede hele Arbejdet saaledes, at Folk, naar Trangen kommer, kunne faae Grunde at kjøbe. Spørgsmaalet, om der her foreligger tilstrækkelig Anledning til en Expropriation, forekommer mig absolut at maatte besvares bekræftende; thi Hovedstadens fornøftige og hensigtsmæssige Udvidelse er ganske vist et meget større og vigtigere Niemed end de fleste andre, hvorfor man foretager Expropriation. Det er indrømmet fra alle Sider, at man kan expropriere, naar man trænger til en Strimmel Land for derpaa at anlægge en Vej eller en Jernbane, men det er dog afgjort, at man næsten i alle slige Tilfælde ligesaagodt kunde tage et andet Stykke, en anden Strimmel; det er jo meget sjældent, at man er saaledes bunden, at man er nødt til at lægge en Landevei netop paa det Sted, hvor man exproprierer; men i Almindelighed vil man dog kunne sige: kan Du ikke faae den Jord tilkjøbt, saa kan Du faae Naboen. Muligheden for at kunne hjælpe sig uden Expropriation vil være større, naar der er Spørgsmaal om at anlægge en Landevei, end den er her, thi den Grund, der ligger mellem den egentlige By og Søen, er netop den, hvorpaa Byen Kjøbenhavn trænger til at udvide sig. Det kan ikke nytte at komme overeens med Alverdens øvrige Grundeiere om, at de skulle afstaae deres